

Studiekern Corrosie als conserveersysteem voor degelijke vakkennis

Technische kennis corrodeert

De Studiekern Corrosie - bij de Bond van Materialenkennis kortweg de Sectie Corrosie - is een groep van corrosiedeskundigen uit Nederlandse bedrijven, instituten en technische universiteiten die met vijf bijeenkomsten per jaar corrosieonderzoek en ervaringen met corrosiegevallen uitwisselt. Het gevleugelde woord is: niet alleen halen maar ook brengen. Secretaris Jack Tulp is - evenals zovelen - min of meer per toeval in het vak gerold, en heeft via diverse cursussen en congressen zich de benodigde inzichten eigen gemaakt. Vakblad Oppervlaktetechnieken wil weten wat er speelt, hoe het vakgebied verjongd wordt, en wat de wapenfeiten van de zestigjarige Studiekern zijn.

Op de vraag hoe hij in het vak terechtgekomen is, volgt meteen de rode draad van de rest van het gesprek. "Volstrekt willekeurig eigenlijk, je rolt immers vaak van het een in het ander. Na HTS Werktuigbouwkunde - Materiaalkunde was niet bepaald m'n beste vak - ging ik bij een ingenieursbureau werken. Daar kreeg ik te maken met pijp-materiaal en andere materialen en kreeg ik vanzelf meer belangstelling voor materialen en hun eigenschappen. Toen heb ik de

"Materiaalkunde was niet bepaald mijn beste vak"

LPI-opleiding gedaan, Las Praktijk Ingenieur, met een materiaalkundige kant zoals de diverse RVS-typen die met "telefoonnummers" aangeduid worden, en uiteraard een lastechnische met onder andere diepgaande verhandelingen over vlambogen. Ik werd bij de Nederlandse Corrosie Dienst gevraagd,

om het MKB van dienst te zijn. Dan merk je wel wat je over materialen weet, behalve het gedrag, dus heb ik een corrosiecursus gevolgd. Zo merk je dat je op andere gebieden tekortkomt, zoals scheikunde, dus heb ik onder meer een avondcursus Scheikunde gedaan. Op de tweejarige corrosiecursus van Ype Schouwstra (Centrum voor Techniek, Hogeschool van Utrecht, zie ook de vermeldingen in Nieuws uit de Markt -red.) merk je dat iedereen vanuit een andere kant komt

en bezig is om zijn kennis in en achtergronden van het vakgebied te vergroten. Je wordt gegrepen door de materie: je merkt dat het uitermate lastig is om een goede materiaalkeuze te maken. Via die cursus heb je weliswaar van alles geleerd over allerlei vormen van corrosie, maar dan moet jij de juiste keuzes maken om dergelijke narigheid te voorkomen. Een handige manier om je kennis te vergroten blijkt aansluiting te zoeken bij vakgenoten. Zo heb ik in 1996 de Studiekern Corrosie verzocht om hun bijeenkomsten te mogen bezoeken. De Studiekern kent nog steeds een ballotagecommissie, onder andere om er voor te zorgen dat we niet alleen luisteraars krijgen. Dit maakt het mogelijk om bedrijfsgevoelige corrosieschade te bespreken. Iemand die tegenwoordig al toestemming krijgt om ergens naartoe te mogen, toont eigenlijk sowieso al z'n betrokkenheid."

"Via een reis met omzwervingen word je uiteindelijk gegrepen door het vakgebied."

zowel door ouderen die een schat aan ervaring hebben als jongeren die informatie zoeken. Omgekeerd zie je ook dat ouderen op de hoogte blijven en getriggerd worden door nieuwe ideeën van jongeren. Dat is die kreet van halen en brengen, dus niet alleen mensen die kennis komen halen maar ook de bereidheid hebben om hun kennis te delen. En het is soms belangrijk dat die informatie binnenskamers blijft, daar schadeonderzoek consequenties kan hebben voor aansprakelijkheid."

Welke vraagstukken zullen op het vakgebied afkomen de komende jaren?

"Iets wat recentelijk meer lijkt te spelen is bacteriële corrosie, waarschijnlijk door het verbeterde milieu en waterkwaliteit. Een algemeen probleem is het verlies aan technische kennis. Zo zijn er dingen in het verleden út-en-te-na onderzocht die langzaam wegzakken waardoor na verloop van tijd opnieuw dezelfde fouten worden gemaakt. Bijvoorbeeld in de Bouw door toepassing van verkoperde daken met zinken goten. Ook binnen bedrijven zie je dat specifieke vak-kennis afneemt door een toegenomen nadruk op handel. De achterliggende inzichten over hoe iets nu wérkelijk functioneert, vervagen gewoon. Het heeft ongetwijfeld ook met de maatschappij te maken die blijkbaar aanzienlijk meer waardering heeft voor degene met een vlot verhaal, dan voor degene die z'n vak werkelijk verstaat. Om een vak te leren dien je immers jarenlang voldoende vlieguren te maken om je die weerbarstige materie echt eigen te maken. Managers zijn misschien wel zijdelings geïnteresseerd, maar wisselen van de ene fabriek naar de andere bedrijfsorganisatie. De behoefte zou toch moeten komen vanuit bedrijven die technische installaties hebben om deze verantwoord te blijven gebruiken. Soms zie je installaties of apparaten die in elkaar geflanst zijn; het is soms tenenkrommend wat je in de praktijk tegenkomt. Management denkt in het algemeen dat je kennis ook ge-

woon kunt inhuren; dat geldt wel voor kennis doch niet voor ervaring op dit vakgebied met je eigen installaties. Bovendien, als je zelf geen detailkennis hebt en je huurt iemand in, hoe kun je dan beoordelen of die je probleem adequaat oplost! Zo is het toch verbazingwekkend dat productiebedrijven grote gecompliceerd installaties hebben en zelf nauwelijks of zelfs geen mensen meer hebben die vertrouwd zijn met alle *ins* en *outs* en onderhoud van hun systeem. De technische kennis erodeert, of je zou kunnen zeggen: corrodeert."

Wat zijn de plannen van de Studiekern Corrosie voor de komende jaren?

"Volharden op de succesvol gebleken weg, waar mogelijk meer naar buiten treden, en zo mogelijk ook een bijdrage leveren aan evenementen binnen de Bond voor Materialenkennis die ook voor een groter gezelschap interesseert en toegankelijk zijn. Binnen het bestuur realiseren we ons dat we naast kennisuitwisseling in onze eigen groep ook actiever moeten meewerken aan kennisoverdracht naar andere geïnteresseerden in het vakgebied. Binnen specialismen zal er altijd de behoefte blijven om met vakspecialisten van gedachten te wisselen. Als specialist kom je er niet onderuit om verder te kijken en daar zul je toch een platform voor nodig hebben. De Studiekern Corrosie zal dat platform blijven bieden. Kortom, we doen ons best om corrosie van het vakgebied te voorkomen!"

Meer informatie

www.studiekern-corrosie.nl

Zo kan het ook: beroeps promotie via beeldschermen bij de MacDonaldis (februari 2009), in dit geval autoschadeherstelspuiters (archief vakblad Oppervlaktetechnieken).

Vorig jaar bestond de Studiekern Corrosie zestig jaar. Welke wapenfeiten werden gememoreerd?

"Ja, in mei hebben we dat gevierd. We hebben een vaste, duidelijke opzet: in onze vijf bijeenkomsten per jaar houden we telkens drie geplande voordrachten en bespreken we daarnaast ad hoc vragen uit de praktijk van de leden. Oorspronkelijk was de Studiekern vooral een groep van hoogleraren met nauwelijks leden uit de industrie. Tegenwoordig komen de leden vooral uit de industrie, want die zitten uiteindelijk met de problemen. Reden om lid te zijn, is het uitwisselen van kennis in dit specialistische vakgebied. De samenstelling van de Studiekern is zeer divers en het ledental blijft vrij stabiel met zo'n 35 leden via verjonging. Bij jong spreek je op dit vakgebied overigens al gauw over dertig jaar of ouder, omdat het een echt specialisme is. Na je studie ontwikkel je jezelf tot vakspecialist en vervolgens ontdek je dat het noodzakelijk is om je neus buiten de deur te steken."

Dan val je dus bij de Studiekern Corrosie vijf keer per jaar met je neus in de boter?

"Ja, het is enige platform in Nederland waar jonge specialisten en ervaren rotten zo vaak bijeenkomen op het gebied van corrosie. Dit